

Nro. 49.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Pénteken December 18-dik napján 1812-dik
esztendőben.

B é t s.

Eő Cs. K. Felsége méltóztatott a' meghalálozott
Hertzeg Kaunitz · Rittberg Domokos helyébe a'
maga eddig volt Ezüstkameráriussát Gróf *Tr a-*
u t s m a n d o r f - W e i n b e r g J á n o s urat, Cs. K.
Fő Lovászmesterré 's egyszersmind Cs. K. való-
ságos Titkos Tanátsossá nevezni. — Ugyan
ilyen valóságos Titkos Tanátsosi méltósággal méltóztatott ő Cs. K. Felsége Cs. K. Fő Vadászmes-
ter Gróf *H a r d e g g - G l a t z* urat megajándé-
kozni.

Gróf *F e r r a r i s J ó s e f* Cs. K. Feldmarschal,
Camerarius, és Titkos Tanátsos Úr ő Exc.jának
's a' Mária Therésia Rendje nagy keresztes vi-
tézének kérésére megengedni méltóztatott ő Cs.

D d d

K. Felsége; hogy az ő leánya' férje Oberstlieutenant Gróf *Zichy Ferentz* Úr, a' K. Magyar nemes Testőrző sereg' Másod Hadnagya, N. Győr Vármegye Administrátora, 's a' Sz. István K. Rendjének Vitéze, a' maga Familiai nevével és czímerével együtt a' *Ferraris* familiai nevet és czímert is birhassa, 's e'képpen *Zichi-Ferraris* nevet viselhessen és ilyen czímerrel élhessen.

Spanyol Ország.

Előrevalóképpen *Ballasteros* helyébe *insurgens* vezér Brigadéros Generális *Virues* neveztetett ki, a' melly dologról ilyen tudósítást tétetett az Országlószék közönségessé: —,

„Tudósítás a' Közönséghez.

„Az Ország Kormányozószék Senátor Don *Ballasteros Francescótól* a' 4-dik ármádának vezérlését és az Andaluziai négy Királyságbéli fő Kapitányságot elvenni, 's helyébe előre valóképpen *Virues Joakimet* a' Királyi ármáda Brigadérosává nevezni jónak találta: melyre nézve az elsőttől a' népre vettett adófizetés az Országlószéknek további parantsolatjáig felfüggesztetik. A' publicumnak tehát tudtára adatik, hogy a' réa vettett külömbkülömb fizetéseket ne telyesíttse. Költ *Granadában* Oktober' 30-dikán. Aláírta —,

„Virues.

Írtuk közelébről, hogy Gen. *Ballasteros* a' Hadiministerhez intézett levelére azt a' választ vette, hogy a' vezérséget tegye-le. Erre a' válaszra ilyenképpen felelt *Ballasteros*: —,

„Excellentziás Úr! Ma reggel szokott foglalatosságaimat folytatván, vettem az Exc.ád

postáját, melly által az Andaluziai négy Királyságbéli fő Kapitányságból és a' 4-dik ármádának vezérléséből való letéttetésem tudtomra adatik, 's a' mely által jelenti nékem Exc.ád, hogy azon seregek, mellyek eddig vezérlésem alatt voltak, özsze gyülekezvén, *Alcala* felé folytatják útjokat. Azonnal lóra ültem, hogy megtudassam, honnét származnak ezek a' minden katonai parantsolatokkal 's azon fenytékekkel, mellyet én az ármádánál jobb lábra állítani szüntelen iparkodtam, ellenkező intézetek. Midőn a' falú végire értem, a' testörző seregek egy szélső vígyázó tsoportjára találtam, mellynek strázsái segyvereikkel felém czélozván, előmbe állottak. Közel hozzám nagy számú paraszt nép állott. Az új tüneményen megilletődvén, kérdeztem a' tiszttől, hogy mind ezek mit jelentenének? kitől és a' strázsáktól is ezt a' feleletet kaptam, hogy nékiek megparantsoltatott, hogy éngem' tovább ne botsássanak. Azután egy Oberster is megérkezett, kinek eleibe terjesztettem, melly nagy kedvetlenséget okozzon nékem ez a' velem való bánás, mellyet én az Országlószék' kegyelméből való kiesésnek tartok. Azután a' parasztok is keményen kezdetek beszélteni, a' melly a' katonákat, a' kikhez viseltetett szeretetből én, mint magok tudják, sok áldozatot tettem, megillettehette volna. Én tsakugyan halgatást parantsoltam a' parasztoknak, és arra intettem őket, hogy távozzanak el. —

„Ezen történet után vissza mentem szállásomra, nagyon elkeseredve lévén azért, hogy úgy bántak véllem, mint a' Spanyol ármádánál az én ítéletem szeréat soha még egy legbünösebb

alsó rangú tisztel sem. Ugyantsak az előbbeni Batalion nem soká megérkezett szállásom eleibe is, mellynek ajtajához egy strázsa állíttatott. A' nép a' maga nyughatalanságát panaszkodása által kijelentette, és úgy látszott mintha attól félne, hogy személliyemen is valamely erőszak fog elkövetetni. — A' Spanyolok által erántam bizonyított érzékenység által sokkal erősebben megilletődtem, mint a' katonai intézetek által, mellyek felől úgy ítéltem, hogy ahhoz a' fő ranghoz, mellyben én voltam, igen kevésbé illenének; és lehetetlen gondolni, hogy ezek mind az Exc.ád rendelete szerént történnének. —

„Ezen szempillantattól fogva szünetlenül strázsa állott szállásom előtt, 's azt a' rendeletet vévén Brigadéros Generális *Viruestól*, hogy a' következő reggel *Ceuta* felé, mint a' számomra határozott helyre induljak útnak, mellyet én meg is tselekszek, a' Generál Stáb' vezérére bízván ármádámnak általadását, a' melly az én meggyőződése szerént olyan, hogy azt Európában egy ármáda is feliyül nem haladja; egy olyan ármáda ez, a' melly 14 napok alatt organizáltatott, mindennel felkészített, gyakoroltatott, 's a' katonai fenytékre megtanított. —

„Szükségesnek tartom azonban Exc.ád eleibe terjeszteni, hogy ha tett szolgálataim néminémű tekintetet érdemelnek, azt kívánom, hogy *Ceuta* helyett Extremadúra tartományába vagy valamely ide való környéki helységbe mehessek, mivelhogy az egészségem igen rossz állapotban van, és én itt, minden szerentsétlenségem mellett is

betsületesen megélhetek, 's élelmem a' hazának sem fogna terhire lenni. —

„Így bánnak velem személyemre nézve: de sokkal nagyobb keserűségemre szolgál ezen ide rekesztetett, 's a' Spanyol néphez intéztetett tudósítás, mellyet *Virues* közönségessé tétetett, a' melly által jó híremnevem támadtatott - meg, minthogy azt teszi - fel benne *Verues*, hogy én a' Granadai népet hadi adónak kívánása által, a' mi soha eszembe sem jutott, és a' minek magamat mindenkor ellene szegeztem, szükségre juttattam volna. Én kértem ugyan pénzt a' *Perceptortól*, de a' ki azt megtagadta töllem oly feltétel alatt, ha azt mint költsönt úgy nem veszem - el, és a' kezemhez érkezendő pénzből néki vissza nem fizetem. Én ugyan útnak indulok a' kiszabott hely felé: de ha betegségeim terhesedni fog, *Coimbra* meg fogok maradni, a' hová *Exc.ád* a' maga válaszsát hozzám elküldheti. Isten tartsa - meg *Exc.ádat* sok esztendő - kig. —“

„*Ballasteros Francesco.*

*

*

*

Három Frantzia ármádák, t. i. az úgy nevezett Portugalliai ármáda a' *Souham*, a' Közép ármáda a' *Jósef* Király, és a' Déli ármáda a' *Soult* vezérléssek alatt, a' szerént mint a' Frantzia levelek erőssítik, Nov. 10-dikén *Alba-de-Tormes* mellett özsze tsatólván magokat, 13-dikban és 14-dikben a' *Tormes* vizén három helyyeken, úgymint az egyik *Salamanka* és *Alba* között, a' másik *Albánál*, a' harmadik pedig azon fellyúl által menni szándékoztak. A' Lord *Wellington* t illető tudósítások *Lon-*

donban még csak addig terjedtek, hogy ő a' Due-ro bal partja felől Rueda mellől Salamanka felé folytatta útját, és már a' Gen. *Hill* seregével össze tsatólta volt magát, sőt, mint a' Morning Chronicle tudni akarta, a' Frantzia ármádát már meg is kínálta volt az ütközettel, de az ezt nem fogadta el. A' Londoni Kurir egyenesen erősítette, hogy *Vellington* Salamanka mellett megállapodott, azért, hogy a' Frantziákat megkínálja az ütközettel.

Valamivel későbbi Frantzia levelek kétféleképpen írnak *Vellington* felől, némelyik azt erősíti, hogy a' három Frantzia ármádáknak szetsatolódások 's feléje való közelítések után Nov. 15-dikén *Ciudad-Rodrigo* felé kezdett menni *Vellington* kettőzött sietséggel; mások ellenben azt mondják, hogy nem *Ciudad Rodrigo*, hanem a' *Tormes* mellett lefelé, *Ledesma* felé ment el, és ezt, ha igaz, azért tselekedte, hogy *Jósef* Király elvágta előtte a' *Ciudad Rodrigoi* utat. — Mondják azt is, hogy az ő *Catholicus* Felsege előljáró tsapatja az *Anglus* hátúljáró tsapatot béérvén, bagázsiájának egy részét elfogta volna.

Spanyol Amerika.

Örömmel értjük, így szóllanak az *Anglus* újságok, 's az emberiségnek nagy vígasztalására írhatjuk is, hogy a' Déli *Ámerikai* versengések ismét szünni kezdettek, és a' békesség eránt való reménség ismét elevenülni kezdett. A' *Buenos-Ayres-i* Junta egy tisztet küldött által a' *Monte-Videoi* Kormányozóhoz, olyan kéreással, hogy küldjön Követeket hozzá a' végre, hogy az ellenségeskedésnek félbeszakasztása eránt

egyezzenek - meg, melyet annak lehet tulajdonítani, hogy a' *Buenos - Ayresi* fegyveres seregek egy időtől fogva nem voltak szerentsések a' tsatázó mezőn.

*Rio - Janeiró*ból azt írják, hogy Gróf *Pahlen*, mint az Orosz Császár Ministere és rendkívül való Követje, a' múlt Julius 24-dikén megérkezett oda a' Brasiliai Udvarhoz.

Nagy Britannia.

A' Londoni Udvari újságban ilyen hivatal szerént való tudósítás jött - ki Nov. 26-dikán: —,

„Kapitány *Fulton* éppen most érkezett - meg Amérikából a' mi vezérünktől Gen. Prevostól oly tudósítással, hogy az Amérikai egyesült Statusoknak egy szakasz ármádája ismét próbát tett Felső Canada ellen, bé akarván oda Oktob. 13-dikán ütni másod versben: de ismét megverte - tett. Elfogattattak egy Generális, 900 emberek, egy ágyú, és egy zászló. Anglia igen sajnálhatja *Sir Brock* nevű derék Generálissának, 's ennek Adjutásának Oberstlieutenánt *Macdonaldnak* elveszéseket, a' kik a' verekedés' elején ölettettek - meg,“

A' Régens Princz Nov. 30-dikán délben egy óratájban a' Király' gálahintójába béülvén, katonasor között nagy pompával a' Parlamentom' felső házába ment, a' hol mind a' két házak' tagjai özsze gyülekezve voltak. A' felesége a' Régens Hertzezné a' thronus mellett ült egy ezen alkalmatosságra oda helyheztetett székbén. A' Princz, mint a' ki a' Király' kötelességit tette, Királyi ruhában jelent - meg. Szokott czerimoniával a' szalába bévezettétvén, ilyen beszédet intézett az új Parlamentom' két házaihoz: —,

„*Lordjaim és Urak!* Kéntelen vagyok a' Parlamentom üléseinek kezdetében mély bánkódással jelenteni, hogy az ő Felsége szánakozást érdemlő betegsége, fájdalom! még tart, és meggyógyíttathatása eránt való reménségem nem kevésbé megtsökkent. Az ország' dolgainak állapota engem arra indított, hogy a' Parlamentomi tagok' választásának végbemenetelével titeket azonnal összehívattassalak. —

„Meggyőződött vagyok a' felől, hogy ti azon örömben, mellyet nékem a' mi állapotunknak és reménségünknek ezen esztendőben történt jobbúlása okoz, részesülni fogtok. Az a' buzgó-ság és megrettenthetetlenség, mellyet az ő Felsége seregi és szövetségesei a' *Fél szigeten*, külömbkülömb alkalmatosságokkal kimutattak, 's az a' tökéletes alkalmasság és ítélérbéli tehetség, mellyel a' mi hadi munkáinkat *Marquis Wellington* kórmányozta, Európának ezen részében a' közönséges ügyre nézve leg fontosabb resultatumokat szűlték. A' hadakozásnak a' Salamankai győzelem által Spanyol Ország' közepére lett általplántáltatódása miatt *Kadiksnak* vívását félbeszakasztani, 's a' Déli Spanyol tartományokat oda hagyni kéntelenítették a' Frantzia ármádák. Azonközben tsakugyan nem tselekedhetem, hogy ne sajnáljam, hogy az ellenségnek ezen történetektől fogva való iparkodásai, *Burgos'* ostromoltatásának félbeszakasztását 's *Madridnak* odahagyását, nekünk szükségessé tették: de a' melly iparkodásai az ellenségnek tsakugyan oly fontos áldozatokkal voltak összekötve, mellyekből a' Spanyol nemzet' segedelem kútfejeinek gyarapodása, 's iparkodásának kön-

nyebbülése, szükségessé képpen következni fognak. Meggyőződött vagyok a' felől, hogy számot tart-
hatok a' ti segedelmeitekhez ezen nagy tusako-
dásnak folytatásában, a' melly leg első példát
mutat a' száraz Európának az álhatatosság és a'
Frantzia birodalom' hatalmának meggátlása e-
ránt, a' melytől nem tsak a' Fél-szigetbéli né-
pek' függetlensége, hanem az ő Felsége Státu-
sainak legbetsesebb javok is felfüggesztetve van. —

„Az Orosz Császár; a' Frantzia Országló-
szék' katonai erejének nagy része ellen, mellyek
az ő szövetségesei 's a' néki adózó Státusok ál-
tal segítették, kéntelenítettett verekedni. Az az
ellentállás, mellyet ő egy ilyen rettenetes ösz-
sze szövetekezés ellen megbizonyított, tsalhatatr-
lanúl a' tiszteletnek leg felsőbb gráditsú érzését
gyullasztja fel. Az Orosz nemzet' enthusiasmu-
sa, az őtet körül vévő veszedelmekhez és a' ve-
rekedésbéli terhekhez képpeszt nevedett. Olyan
áldozatokat tett ez a' nemzet, mellyeknek a' pal-
lérozott nemzetek' históriája nem mutatja példá-
jokat, és én álhatatos bizodalommal vagyok az
eránt, hogy az ő Orosz Császári Felsége eltökél-
lett álhatatosságát leg szerentsésebb kimenetel
fogja megkoronázni, 's ezen tusakodásnak resul-
tátuma az Orosz birodalom' bátorságának állan-
dósága lészen. Az a' nagy kizodalom, mellynek
bizonyságául az Orosz seregnek a' mi kikötő-
helyünkre való küldettetése szolgál, leg nagyobb
mértékben megnyugtató és megörvendezett engem;
és ő Orosz Cs. Felsége tökéletesen számot tart-
hat az én az eránt való megváltozhatatlan hatá-
rozásomhoz, hogy én ő F.gét azon nagy tusako-

dásban, mellyhez hozzá fogott, legigazabb módon segélleni fogom.

„An ő Siciliani Felségével az 1808 és 1809. béli kötéseknek kipótoltatásokra nézve új alkura léptem, a' mellyeknek cöpiáikat néktek által adattatni megparantsoltam. A' volt célzásom, hogy a' Siciliani hadi erőt a' megtámadó hadi munkákban nagyobb mértékben fordíttathassam haszonra, a' melly eszközök az ő Siciliani Felsége' Kabinétjében uralkodó nemes és megvilágosodott politikával összsatsatóltatván, ennek hatalmát és segedelem kútfejeit gyarapítani's egyszersmind a' köz ügyet is segíteni fogják. —

„Az Ámerikai egyesült Státusok olyan környülállások között hirdettek hadat ellenünk, mellyekhezképpst a' józan gondolkozás szerént várhatni lehetett volna, hogy a' két Státusok között nem sok ideig fog kialuva maradni a' békesség: de bánkódva kell jelentenem, hogy az Ámerikai Országlószék' kívánságai és magaviselete még eddig semmi békességes környülállásnak helyreállítását meg nem engedték. Az ő ellenségéskedései kiváltképpen a' mi véllé szomszédos tartományaink ellen voltak intéztetve, mindent elkövetvén, hogy ezeknek lakosait az ő Felsége' hűségében megtántoríthassák. Hanem ezen északi lakosok a' magok ő Felsége eránt viseltető hajlandóságoknak megbizonyítása által engem megörvendeztettek és megnyugtattak. Az Ámerikaiaknak Felső Canada ellen tett próbatételeik, a' fő Kormányozónak bölts rendelései és seregeinknek bátorságok és eltökéletségek miatt nem tsak hogy szerentsések nem voltak, hanem az a' fegyveres sereg, mellyet az ellenség a' bé

ütésre öszszegyűjtött vala, rész szerént kapitulálni kénytelenítettett, rész szerént öszszeveretett. Az én ellenség ellen tétetődő iparkodásaim azonban közken éngem' el nem fognak tartóztatni attól, hogy a' békességnek és barátságoknak helyreállítása számára minden eszközt elővegyek. Azonközben valameddig ezt, Nagy Britannia tengeri jussainak feláldozása nélkül el nem érhetjük, én mind addig számot tartok a' ti segedelmekhez, hogy ezen hadakozást hathatósan folytathassam. —

„*Alsó Házbeli Uraim!* Megparan-
tsoltam, hogy a' jövő esztendőre kívántató költségyünk' laistromát terjeszszék előtökbe, 's telyességel semmi kétségem nints a' felől, hogy mindenféle segedelemre készek lesztek, melly arra kívántatik, hogy a' rajtam fekvő nagy kötelességet telyesíthessem, és a' melly leg jobb kinézést nyit arra, hogy a' nagy tusakodást melybe keveredve vagyunk, szerentsésen elvégezhessek. —

(*A' többi következik.*)

Orosz Birodalom.

Végezete a' Hertzeg *Kutusow* által a' fő hadi szálláson kiadatott Orosz tábori hirdetésnek, mellyet a' közelébbi *M. Kurir'* utolsó lapján megígértünk: —

„Gróf *Wittgenstein* Polotzkot réárohanás által elfoglalta, a' Marschal *Sant Cyr'* armádáját egészszen megverte, és kergeti azt. A' *Polotzki* és az azt követett tsatákban 45 Stabális és egyéb tiszteket, 2000 közembert, egy ágyút és sok munitziós szekeret fogtak - el a' győzedelmek; Polotzkban is feles eleséget találtak. A' Generális *Stengel* serege, a' melly hasonlóképpen veri és kergeti az ellenséget, feles számú foglyokon kívül, 22 Bavarus zászlót, és 6 ágyút nyert - el a' hadi kassával egyetemben. —

„A' *Tschitschagoff* ármádájának egy Osztálya a' Warschaui Hertzegségbe bérontott, nagy hadi adót hajtott-bé, Warschauhoz 6 mértföldnyire közelített, és nagy rettegést okozott ezen városnak. —

„Ezen előmeneteleink felől tudósítani akarom minden alattam lévő seregeket. Költ *Jelenában* Nov. 9-dikén —;

„Fő vezér Hertzeg *Kutusow*.
Leg újabb újságok.

Wilna Decz 4-dikén. A' Hertzeg *Neufchatel* Adjutánsa *Montesquiou* Páris felé menvén ide érkeze ezen tudósítással, hogy Nov. 28-dikán ismét tsatára került a' dolog a' Gróf *Wittgenstein* és *Tschitschagoff* ármádáikkal, melyben az Oroszok küzzül 9 vagy 10 ezeren hadi fogságra esvén, 's 12 ágyút és 3 zászlót elvesztvén, a' Frantzia ármáda azután akadály nélkül folytatta útját *Vilna* felé. A' fő hadi szállás minden órán váratott ide; még tsak 16 mértföldnyire volt távol az innét *Minsk* felé menő útban *Mlodczicznoban*. — (Vesd össze ezekkel a' 47-dik Kurir' végén találtató *Vilnai* tudósítást).

Dresda, Decz. 14-dikén. *Napoleon* ő Cs. F. ge tegnap éjjel ide érkezvén kevés órákig való meg állapotása után *Páris* felé tovább indúlt. A' Fr. Követnél *Báró Serránál* szállott vala-kiszekeréből, a' hova Király ő Felsége ma reggeli 5 órakor udvarlására ment. Ő Császári F. ge *Wilnából* *Warschau* által jött ide; igen kevés kíséreléssel utazik, minthogy katonaudvarnokjai az ármádánál maradtak, mellyet a' Császár' távolléte alatt a' *Nápolyi Király* vezérel; a' *Neufchateli Hertzeg* is *Wilnában* maradt. Ebből, 's egyéb környülállásokból is gondolják, hogy a' Császár' *Párisban* való maradása tsak igen rövid ideig fog tartani.

Úgy halljuk, hogy az Orosz Császár' Adjutánsát *Gen. Winzingeródet*, a' ki *Wereja* mellett elfogatott vala, a' *Tschitschagoff* ármádájának egy tsapatja *Minsk* mellett a' fogságból kiszabadította.